

Sosiaali- ja terveysministeriölle

Viite: Lausuntopyyntö HE 195/2024

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain 2 ja 3 luvun muuttamisesta

Suomen Suuhygienistiliitto SSSL ry puoltaa mitä kohteliaimmin uuden KELA-korvaus/lähete käytännön muuttamismallia esityksen mukaisesti. Pidämme tervetulleena muutoksena sitä, että asiakkailla olisi mahdollisuus saada suuhygienistin tarjoamista hoito- ja tutkimuskäynneistä KELA-korvaus ilman hammaslääkärin lähetettä kaksi kertaa vuodessa. Suomen Suuhygienistiliitto kiittää hyvistä valmistelusta asiaa kohtaan.

Selvityksessä kerrotaan, että yksityissektorilla hammashoitoa toteutui n. 2,1 miljoonaa KELA korvattua käyntiä, joista vain 0,4 miljoonaa oli suuhygienistikäyntejä. Tämä kuvaa erittäin hyvin työnjaon kallistumista enemmän korvaavaan hoitoon, kuin ennaltaehkäisevään hoitoon. Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden näkökulmasta terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen vaatii palveluiden saatavuuden parantamista ja painopisteen siirtymistä nykyistä voimakkaammin perustason terveyttä edistäviin palveluihin. Hammaslääkärin määräyksestä luopuminen madaltaa kynnystä hakeutua suun sairauksien ennaltaehkäisevään hoitoon ja karsii kustannuksia lisäävää päällekkäistä työtä. Potilaiden välistä eriarvoisuutta tuo tällä hetkellä myös se, ettei julkisten palveluiden hammaslääkäri voi kirjoittaa lähetettä yksityissektorin suuhygienistille. Nykyisen ehdotuksen mukaan tämä ei olisi enää ongelma vaan liikkuvuus eri sektoreiden kesken olisi helpompaa ja tasa-arvoisempaa.

Työnjaon keskiöön on noussut huoli potilasturvallisuudesta. Perusajatuksena on, että sote-alan ammattilaiset voisivat keskittyä omaa osaamistaan vastaavaan työhön. Näin hammaslääkärit voisivat delegoida nykyisiä vastuitaan myös muulle koulutetulle suunterveydenhuollon henkilöstölle ja keskittyä omaa osaamista vastaaviin vaativimpiin tehtäviin. Ongelmana näyttäisi olevan taudinmääritys, jossa hammaslääkärillä on päättävä valta, diagnosointioikeus ja vastuu. Kansainvälisesti katsottuna Euroopassa suuhygienistit ovat voineet tehdä jo vuosia taudinmäärityksen karieksen ja kiinnityskudossairauksien osalta. Suuhygienistien ammatti perustuu nykyiselle ammattikorkeakoulu pohjalle, jonka perusopetuksessa opetetaan suunterveyden tutkimista ja tulkitsemista sekä hoidontarpeen arviointia. Tämä hoidontarpeen arviointi liittyy vahvasti siihen, että suuhygienisti on pätevä arvioimaan potilaan tarvetta erilaisille suun hoidoille. Suuhygienisti pystyy tarvittaessa ohjaamaan potilaan hammaslääkärille jatkohoitoihin tilanteen niin vaatiessa ja näin varmistaa, että hoitoa tehdään oikeaan aikaan ja varmistetaan hoidon jatkuvuus, näin ollen potilasturvallisuus säilytetään nykyisten standardien mukaisena.

Hyvä suun terveys vaikuttaa laajasti ihmisten hyvinvointiin, joten terveydenedistäminen on avainkysymys koko kansanterveydelle ja hyvän terveyden ylläpitämiseen koko eliniän.

Nokialla 3.1.2025
Hanna Lähteenmäki
Suomen Suuhygienistiliitto SSSL ry

Suomen Suuhygienistiliitto SSSL ry
Finlands Munhygienistförbund FMHF rf
Finnish Association of Dental Hygienists FADH